

Vankeuslain uudistamistyöryhmän 21. kokous

Ajankohta: to 15.6.2023 klo 12-15

Paikka: Keravan vankila/Teams

Osallistujat: Juho Martikainen, Jarkko Nieminen, Heidi Lokasaari, Annika Finnberg, Marjatta Kaurala, Paulina Tallroth, Petri Laitinen, Minna Saukko, Hanna Hemminki-Salin, Heli Tamminen, Riitta Kari, Miia Tolvi, Anne Kohvakka

Puheenjohtaja totesi aluksi, että työryhmässä sovitun mukaisesti sähköisen viestinnän valvonnasta on keskusteltu (Martikainen, Kohvakka) Risestä Pia Puolakan, Sami Lukkarisen ja Juho Nurmen kanssa.

Videotapaamisten laajentaminen

Työryhmä on aiemmin päätenyt siihen, että videotapaamisia koskevaa sääntelyä valmisteellaan siten että videotapaamiset olisivat jatkossakin mahdollisia ainoastaan lähimaisten ja läheisten kesken, lupamenettelystä luovuttaisiin ja kuuntelu sallittaisiin samoilla edellytyksillä kuin valvotuissakin tapaamisissa.

Vankeja on kuultu teemasta. Vangit toivat esille muun muassa, että lupamenettelystä tulisi luopua sekä tavattavien piiriä laajentaa siten että tapaaminen videoitse olisi mahdollista järjestää kuten tavallinen valvottu tapaaminen. Valvonnan osalta esitettiin myös, että videotapaaminen tulisi rinnastaa puhelun valvontaan, ts kuvaa ja ääntä ei tulisi lähtökohtaisesti valvoa. Vangit toivat siten esille pitkälti samoja seikkoja mihin työryhmä on kiinnittänyt huomiota. Kuultavat kritisoivat myös sitä, että vankien väliset videotapaamiset eivät ole mahdollisia.

Todettiin että päätöksenteosta/lupamenettelystä ei voida luopua, mikäli videotapaamiset olisivat mahdollisia vain läheisten piirin kanssa. Perusteena videoitse tavattavien piirin rajoittamisen ovat käytännössä resurssit, sillä useimmissa vankiloissa on rajallinen määrä videotapaamislaitteita.

Edellä esitetyn perusteella työryhmä päätyi siihen, että videoitse tavattavien henkilöiden piiriä ei rajoiteta vaan tapaaminen videoitse voidaan järjestää kuten tavallinen valvottu tapaaminen. Näin erillisestä lupamenettelystä voitaisiin luopua. Myös valvontaa koskeva sääntely yhtenäistetään. Tapaamiset järjestettäisiin järjestyssäännöissä määriteltyinä aikoina, joten niiden laajuudessa voitaisiin huomioida käytettävissä olevat resurssit ja mahdolliset sellipäätteet. Videotapaamisia varten on myös oltava varausjärjestelmä.

Työryhmän keskustelussa sovittiin, että vankien välisiä tapaamisia koskeva lainsäädäntö tulee selvittää. Laki ei kiellä vankien välisiä videotapaamisia, niitä ei kuitenkaan käytännössä järjestetä.

Keskusteltiin siitä tulisiko sääntelyn olla erilainen avolaitoksissa ja suljetuissa vankiloissa. Esille tuotiin valvonnan ongelmat suljetuissa vankiloissa mutta perusteita sääntelyn erilaisuudelle ei nähty.

Aiemmin on työryhmässä todettu, että kun valvomaton tapaaminen perutaan, se voidaan muuttaa valvotuksi tapaamiseksi ja että se tulisi voida muuttaa vastaavasti videotapaamiseksi. Keskustelussa todettiin, ettei valvotun tapaamisen osalta ole nimenomaista sääntelyä eikä sitä tarvita myöskään videotapaamisen osalta.

Selvitettäväksi jäi se, tulisiko henkilöllisyystodistuksen esittämisestä videotapaamisessa säätää.

Muutoksenhaku

Keskusteltiin vankilaan saapuvan/lähtevän vangin saattajan matkakulujen korvaamista koskevan pykälän muotoilusta, joka hyväksyttiin.

Keskustelussa tuotiin esille, että vankien osalta matkakulujen korvaamista koskevia päätöksiä ei käytännössä tehdä koska kulut korvataan säännönmukaisesti. Lisäksi on muita asiaryhmiä joiden osalta päätöksiä ei vastaavasti tehdä. Sovittiin että Rise (Tamminen ja Lokasaari) selvittävät mitä nämä asiaryhmät ovat.

Omia vaatteita koskevan sääntelyn osalta todettiin, että vankeuslaki ja tutkintavankeuslaki poikkeavat toisistaan ja syyt poikkeamille tulee selvittää sekä säännöksen yhdenmukaistaa, jollei perusteita eri muotoilulle ole.

Valvomattomien tapaamisten osalta sovittiin, että tarkistetaan vielä mitä EIT on niiden osalta todennut.

Avolaitossijoituksen osalta todettiin aiemmin keskustellun mukaisesti, että tehdään kaksi versiota (muutoksenhakukelpoinen ja ei muutoksenhakuoikeutta). Tekstit valmistellaan OM:ssä ja Rise täydentää muutoksenhakukieltoa koskevaa tekstiä.

Määräyksenantovaltuudet

Keskustelussa tuotiin esille, että voimankäyttövälineitten käytön osalta tulee olla ohjeistusta. Selvitettäväksi jäi, onko seikkoja, joista on tarvetta antaa määräyksiä.

Lopuksi työryhmä tutustui vankilaan.

Seuraava kokous 31.8. klo 13-15.30

- varmuusosastosijoittelu, ulkopuolinen laitossijoitus, sopimusosastosijoitus
- maksuttomat puhelut

